

manual pentru
clasele

IX-XII

lector univ. dr. Ștefana Samfira

**JOCURI
TEATRALE**

Lector univ. dr. Ștefana Samfira

JOCURI TEATRALE

Manual pentru clasele IX-XII

UNATC Press
2016

Jocuri Teatrale. Manual pentru clasele IX-XII

Carte publicată în cadrul Proiectului

UNATC JUNIOR

Proiect pilot implementat de Master Pedagogie Teatrală UNATC,

Finanțat de MENCS, prin FDI 2016

Coordonatori: Lect. univ. dr. Bogdana DARIE

Drd. Romina Sehlanec

Master Andreea Jicman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SAMFIRA ȘTEFANA

Jocuri teatrale : manual pentru clasele IX-XII / lect. univ. dr. Ștefana Samfira. -

București : U.N.A.T.C. Press, 2016

Conține bibliografie

ISBN 978-606-8757-06-3

792

Tipografie: OPAL PRODUCTION

„L’ecole est le plus beau theatre du monde” – Antoine Vitez

„Cred că rezultatul metodelor de creștere a copiilor aplicate în ultimii 30 de ani sunt copiii distanți, necomunicativi, rebeli și cu dificultăți în învățare.” – Dr. Robert Shaw

Pentru Sasha și Ilia

CUVÂNT ÎNAINTE

Educația artistică – legătură între școală și comunitate

Auzim adeseori expresia „școala – furnizor de servicii educaționale”. De obicei, prima reacție este de respingere, ca un exemplu tipic de „limbă de lemn”. Ce pierdem însă atunci când ne limităm la a respinge?

În primul rând, pierdem privilegiul de a observa că principala eroare provine din ruptura implicită dintre școală și comunitate, dintre școală și familiile copiilor aflați în ciclul școlar, între școală și oamenii din comunitate, statistic majoritatea foști elevi ai aceleiași școli de cartier. Dar mai există oare aceste comunități sau ne iluzionăm?

În al doilea rând, ratăm prilejul de a pune adevărata întrebare. Cum poate redeveni școala un centru de referință al comunității, implicit al societății în întregul său?

Răspunsul pare simplu: prin redefinirea școlii ca centru cultural, având ca activitate centrală educația, dar hrănind întreaga comunitate printr-un complex de activități culturale. Dezvoltarea instituțională ar trebui să urmeze trei direcții: pedagogică, socială și artistică. Două din ariile curriculare ale actualei structuri ar trebui să se adreseze întregii comunități: *Om și societate*, respective *Arte*. Fenomenul cultural/artistic cu obiectiv educațional nu confiscă dimensiunea pedagogică, ci o transferă și către comunitate, înțelegând prin cultură și artă cele mai largi definiții posibile, inclusiv prin prismă antropologică și sociologică.

Tensiunea *școlarizare vs. de-școlarizare* este prezentă în dezbaterile publice actuale. Unii acuză școala, sistemul de învățământ în întregul său, de

vetustețe și inadecvare. Între reforma școlii ca „furnizor de servicii educaționale” și home-schooling există însă spațiu pentru multe alte soluții. Una dintre ele, reconstrucția participării comunitare la viața mediului comunitar.

Ce poate învăța școala de la cultură și artă? Mai întâi de toate, redescoperirea sărbătorii, a bucuriei și a plăcerii în spațiul privilegiat în care se pot întâlni învățarea și frumusețea, jocul și ficțiunea, lumile fictive și lumea reală. Școala este și locul în care învățăm construcția sensului prin experiențe simulate, ne imaginăm viitorul ca loc al lumilor posibile.

Aducerea teatrului în școală înseamnă și descoperirea *copilului-spectator* și a *copilului-creator*. Prea adeseori dimensiunea creativă este estompată de învățarea normativă, mai ales în dimensiune socială. Teatrul și dansul dezvoltă omul relațional, empatic, deschis spre relațiile cu ceilalți, spre dialog, abil și competent în rezolvarea unor probleme complexe de existență prin participare și strategii de grup. Educația contemporană trebuie să realizeze un echilibru între copilul-spectator și copilul-creator, în beneficiul adultului care va fi și al societății din care face parte.

UNATC Junior este o parte din acest efort, atelierele demonstrative sunt laboratoare în care testăm strategii didactice pentru aducerea teatrului în școală. Presiunea nu vine dinspre noi, ci dinspre școli, cuprinzând elevii și cadrele didactice. Este un fenomen viu și percepția unei necesități. Înainte de a observa dificultatea ar trebui să ne gândim la un lucru: *școala trebuie să fie o sărbătoare și o bucurie.*

Conf. univ. dr. Nicolae Manda

Rector al UNATC „I.L.Caragiale” București

CUPRINS

Ce este teatrul?	9
Ce este lumea?	12
Jocul	13
Conduita unei ședințe	20
Sfaturi pentru coordonator	22
Adolescența	23
Dezvoltarea personală	27
Exerciții	29
Corpul	30
A. Exerciții de încălzire (ex. 1 – ex. 13)	30
B. Exerciții de mișcare și mobilitate (ex. 14 – ex. 18)	39
C. Expresie corporală (ex. 19 – ex. 25)	40
D. Expresie de dinamizare/energizare (ex. 26 – ex. 29)	46
Vocea; Respirația (ex. 30 – ex. 61)	50
Ritmul (ex. 62 – ex. 65)	80
Cunoașterea sinelui (ex. 66 – ex. 72)	82
Cunoașterea celuilalt (ex. 73 – ex. 78)	87
Dinamica de grup (ex. 79 – ex. 81)	90
Relaxare (ex. 82 – ex. 87)	91

Imaginație (ex. 88 – ex. 91)	95
Concluzie	100
Bibliografie (selectiv)	101

CE ESTE TEATRUL?

Fiind una dintre cele mai vechi exprimări artistice ale omului, teatrul reprezintă, în context educațional, o stare de spirit. Pentru a ne apropia de acest subiect este important să luăm în considerare aspectele ce influențează dezvoltarea ființei umane în context social, emoțional și intelectual.

Educația nu se poate limita doar la lucrări de control și teme pentru acasă; datoria profesorilor este să-i învețe pe elevi și cum să-și exprime emoțiile, gândurile, comunicând liber și încercând să rezolve, prin acțiuni creative problemele apărute în viață; în acest context, mijloacele specifice teatrului pot fi de un real folos. Teatrul are valoare culturală și dă, prin natura lui, acces la cunoaștere, într-o formă și structură bine definite. Frica, ura, furia, durerea și chiar moartea, precum și dragostea, bucuria, liniștea, fac parte din temele experimentate în teatru, apropiind creatori și spectatori deopotrivă de marile întâmplări ale vieții prin povești reale sau fantastice.

Spre deosebire de pictură, literatură, poezie, teatrul este locul în care putem participa direct la o experiență imediată. Pentru tineri este foarte important să devină, la un moment dat, fie spectatori (ce cunosc viața și se autocunosc prin intermediul realității scenice), fie creatori într-un spațiu unde să poată fi văzuți și auziți. Șansa de a putea fi remarcați, de a învăța să comunice direct cu alți oameni îi va pregăti pentru viață, pentru lumea care li se deschide în față, cu toate surprizele și capcanele ei. Copiii nu trebuie să ajungă să cunoască emoțiile doar citind despre ele. Ei se nasc cu ele și au nevoie să învețe cât mai multe despre natura experiențelor umane, în siguranța expresiei artistice și în compania prietenilor. Ei trebuie să afle cât mai multe despre ei înșiși.

